

Большевісткөҗа лөсөдчы- ны комсомолын отчотјас да бөрјысөмјас кежлө

ВЛКСМ ЦК шудмөн пер-
вичнөҗ комсомолскөҗ орга-
низацијасса комитетјаслыс,
секретарјаслыс (сені, көні
абудс комитетјас), цеховөҗ,
сменнөҗ да на көд откофа-
лөм организацијасса бју-
ројаслыс, комсорјаслыс
да группорјаслыс отчотјас
да бөрјысөмјас нуөдөм вө-
лі урчитөма сентябр 15-өд
лунсаң нојабр 1-өҗ лунөҗ.

Бөрјысөмјас кежлө лө-
сөдчөмлөң да сїөс нуө-
дөмлөң главнөҗ могыс сы-
ын, медем обеспечитны
комсомолецјаслыс больше-
вістскөҗ бөителност воэо
кыпөдөм, томјөз пөвсын
воспитателнөҗ уж јонмө-
дөм, Ленинскөҗ комсомол-
лөң XX-өд годовшщиналы
достөјнөҗ встреча котыр-
төм, комсомолскөҗ доку-
ментјас вежлаліг кежлө
большевістскөҗа лөсөдчөм,
комсомолскөҗ овмөсын об-
разцовөҗ пөрадок лөсөдөм
да комсомолскөҗ организа-
цијаслыс ужед став мера-
јасөң јонмөдөм.

Тајө ыжыд делө кежлас
вөлі колө большевістскөҗ
лөсөдчөм, медем рајком-
јассаң да горкомсаң. Најө
вөлі долженөс обеспечит-
ны отчотно-выборнөҗ соб-
ранијејасөң вескөдлөм да
сек кежлө быд первичнөҗ
комсомолскөҗ организација
куза лөсөдчөм. Но унжык
рајкомјассаңыс дај ВЛКСМ
обкомсаң тајө вескөдлө-
мыс ез ло, најө ставсө ва-
јөдисны формалнөҗа лөсөд-
чөмө да кабинетнөҗа вес-
көдлөмө. Татыс петөмөн
ВЛКСМ ЦК отчотјас да
бөрјысөмјас нуөдөмлыс
срокјассө вештис сентябр
15-өд лунсаң октабр 15-өд
лун вылө да шөктис ко-
тыртны большевістскөҗ лө-
сөдчөм торјөң быд органи-
зација куза, бура инструк-
тирујтны активөс да мөдөд-
ны најө местјас вылө,
медем обеспечитны сїө
мојассө тырвыө оломө
пөртөм, кодјасөс сувтөдө-
ма быд комсомолскөҗ ор-
ганизација воэын ВЛКСМ
ЦК шудмын.

Кушөма лөсөдчөны ком-
сомолскөҗ организацијас
отчотно-выборнөҗ собрани-
јејас кежлө висталөны
көтүн тащөм фактјас.
Сыктывкарса горкомол ас-
лас бјуро заседаније вы-
лын вынөдөс отчотјаслыс
да бөрјысөмјаслыс кален-
дарнөҗ план. Сїө планас
индалөма срокјас, кор ну-
өдны собранијејас да коді
нуөдө—ем ставыс, но сө-
мын сїө плансө оз төдны
комсомолскөҗ организација-
јасса секретарјас да ком-
сомолецјас. Плансө горко-
мол составитис кабинетас,
ез сорнит организација-
јасса секретарјаскөд, ез
јуав налыс, кор думајтө
нуөдны отчотно-выборнөҗ

собранијесө комсомолскөҗ
организацијаыс. Вистөдтө
горкомол имеитө право
предлагајтны, і сїө пред-
лагајтө, оз радејт сөве-
тујтчыны улысса организа-
цијаскөд. А сек-жө ун-
жык комсомолскөҗ органи-
зацијаас комсомолецјасөс
абу төдмөдөма ВЛКСМ
ЦК шудмөн да бөрјысөм-
јас нуөдөм јылыс инструк-
цијаөң. І на пөвсын сешөм
гырыс организацијас, кычї
вөрзаводса, типографјаса,
педінститутса, фельдшер-
ско-акушерскөҗ школаса
да с. в.

Торјөң омөла отчотјас
да бөрјысөмјас кежлө лө-
сөдчөм мунө колхознөҗ
комсомолскөҗ организација-
јасын. Тајө организација-
јас рајкомолјас сөмын на
думајтөны мөдөдны акти-
вөс. Сїө, уна первичнөҗ кол-
хознөҗ организацијајасын
Луз, Кулөмдін да Удора
рајонын весіг секретарја-
сыс оз төдны бөрјысөмјас
нуөдөм јылыс ВЛКСМ ЦК-
лыс шудм да инструкция.

Тащөм положенијеыс
артмис сы вөсна, мыј, өтї-
кө, рајкомолјас да сені
вескөдлысјас ез пөртны
олөмө ВЛКСМ ЦК-лыс
вескыд индөсө да, мөк-
лө, ачыс обкомол став де-
лөсө лөзис асвизув вылө.
Өд сїө факт, мыј обкомол
ез кывыс бјуро вылын нї-
өтї рајкомоллыс, нї горко-
моллыс отчот сы јылыс,
кычї најө лөсөдчөны от-
чотјас да бөрјысөмјас кеж-
лө. Обкомолса секретарјас
Костін да Сидоров јортјас
занимајтчыны быдторјөң,
но сөмын не отчотно-вы-
борнөҗ собранијејас кежлө
лөсөдчөмөң, активөс ин-
структирујтөмөң, торја ор-
ганизацијајаслыс ышыбкајас
да тырмытөмторјас аска-
дө вескөдөмөң.

Отчотјас да бөрјысөмјас
нуөдан вылө срокөҗ колї
төлыс. Комсомолскөҗ ор-
ганизацијајаслөң да актив-
лөң моҗ—котыртны отчот-
но-выборнөҗ собранијејас
кежлө большевістскөҗ лө-
сөдчөм, медем бөрјысөм-
јас нуөдөң обеспечитны
сешөм вескөдлысјасөс бөр-
јөм, кодјасөс прөверитөма
народлөң врајаскөд ты-
шың, кодјас беззаветнө
преданнөҗө Ленин—Ста-
лін партїја делөлы, медем
воэынмуныс, грамотнөҗ,
уж вылын агнысө актив-
нөҗа петкөдлыс јортјас
пөвсыс.

Колө өнї-жө заводитны
төдмөдны комсомолецјасөс
инструкцијаөң, инструкти-
рујтны комсомолскөҗ ак-
тив, медем отчотно-выбор-
нөҗ собранијејас кежлө быд
организација воис нөшта
гырысжык вермөмјасөң.

І. Г. Шашев, Н. М. Белоголов, Ф. К. Колегов—Ыб сїктсөветовса призывник-
јас. Најөс призывнөҗ комиссија бөстис РККА рајјасө.

Чехословакијаын положеније

ПРАГА, 11. Президент Бе-
нешлыс радіо пыр виста-
лөм реч вистетитөма чехо-
словацкөҗ народ паскыд
массајасөң јона ошкөмөң.
Республикаса карјас улычјас
вылын, Прагаын, Брноын,
Братиславаын да мукөд кар-
јасын сулалисны төрыт јөз
чукөрјас, кодјас кывысны
президентлыс реч. Реч
помасөм бөрын Прагаын
вөлі рабочөҗјаслөң легио-
нерјаслөң, спортнөҗ „Со-
кол“ сојузса шленјаслөң,
школныкјаслөң да мукөд-
лөң уна сурс лыда де-
монстрација. Демонстрант-
јас горзисны лозунјас: „Ми
огө сетчөҗ! „Вооружоннөҗ
ускөдчөм вылө вочавізам
став народөң решителнөҗ
отпор сетөмөң!“

Сешөм-жө демонстраци-
јајас мунисны Брноын, Бра-
тиславаын, Пилчөнын да му-
көд карјасын. Став печат,
президентлыс реч јөздөм-
өң, чуксалө народөс спо-
којствіејө, да војна өзтыс-
јаслөң провокацијаслы
паныда тышө.

Чехословацкөҗ народлы
президентлөң төрытја реч
вөліс кычї јединствоө, вы-
держкаө да спокојствіејө
чуксалөм. Генлејновецјас
төрыт Нуренбергын выст-
упајтыс Геринг чукөстчөм
серті өдөдөсны провокаци-
јајас да гражданскөҗ војна
дастөм.

Төрыт Подмоклі карын
бара вөлі „демонстрација“
генлејновецјаслөң, кодјас
корисны Судетскөҗ област
Германија динө өтувтөм.
Поліцијаөс, коді зиліс вөт-
лыны демонстрантјасөс,
вистетитөма ізјас шерөң.
Пострадајтис 6 полицејскөҗ,
кык антифашистөс ранитө-

ма. Жандармеријалөң усї-
леннөҗ отряд вөтліс про-
вокаторјасөс.

Фридсберг карын „де-
монстрантјас“ генлејновец-
јас, кодјас требуйтисны
плебисцит да сылисны фа-
шистскөҗ сыланкывјас, нө-
тисны 4 полицејскөҗөс да
заводитлисны жугөдлыны
местнөҗ полицејскөҗ учас-
токлыс помещеније, сө-
мын сы бөрын, кычї зда-
нијеын вөлыс полицејскөҗ-
јаслөң отряд лыјліс сыно-
дө, генлејновецјас пыщис-
ны.

Төрыт Глучина карса
чехословацкөҗ школа зда-
нијеын лої взрыв, коді вө-
чис гырыс убыткајас. Че-
лаө пөвсыс некод ез
пострадајт. Взрывыс—ген-
лејновскөҗ провокаторјас-
лөң делө.

Генлејновецјаслөң де-
монстрацијајас, кодјас по-
масисны антифашистјаскөд
да полицејскөҗјаскөд па-
ныдасөмөң, вөліны төрыт
сїө-жө і уна мукөд карын.

Генлејновецјаслөң шөк-
мөм провокацијаскөд јитө-
дын полиціјалы лої уна
местаын нуөдны вылө
арестјас. Генлејновскөҗ пе-
чат талун бара горзө че-
хословацкөҗ полиціја „тер-
рор“ јылыс. Бөрја лунјас-
са провокацијас емоҗ,
тыдалө, „судето-немецкөҗ
проблема“ разрешитан сїө
шусана „испанскөҗ вариант-
лөң“ звөнојас, кодөс оло-
мө пөртөм динө генлејно-
вецјас, тыдалө, бөстчисны.
(„Испанскөҗ вариант“ вөјөд-
сө Чехословакија пыщкын
генлејновецјаслыс воору-
жоннөҗ выступленије ко-
тыртөмө фашистскөҗ Гер-
манија боксаң отсөҗ дырїї).

СӨВЕТСКӨҗ СОЈУЗ ПАСТА

* Великөҗ Октабрскөҗ со-
циалистическөҗ революција-
лыс XXI-өд годовшщина
достөјнөҗа вистетитөм куза
социалистическөҗ ордјысөм
паскалө став страна паста.
Верх-Исетскөҗ заводса
крупносортнөҗ цехыс кол-
лектів (Урал) сентябр 1-өҗ
лунсаң систематическөҗа
сөдтөдөң тыртө прокат
куза план. Машинист Скла-
ров Краснојарскөҗ көрттуј
вылын сетис төварнөҗ со-
ставјас өдјө новлөдлөмлыс
рекорд. 200 ога порожнак-
лыс состав сїө вөјөдөс
Краснојарскөҗ Клыквеннаја
станцијасаң 2 часөң графік
серті 6 час пыдөі.

* Төварнөҗ појезд, кодөс
нуөдөс Одессаө сентябр 9-
өд лунө машинист комсо-
молец Павел Фадејев, вө-
лі вескөдөма займитөм туј
вылө. Экстреннөҗа тормо-
зитөмөң Фадејев предупре-
дитис крушеније. Петкөдлөм
бөителностыс сїөс пред-
ставитөма наградаө.

* Выставка, кодөс сїөма
төдса рөч путешественник-
јаслыс Пржевальскіјлы да
Козловлы, лөсөдө Салты-
ков-Щөдрін нїма Ленин-
градскөҗ публичнөҗ библио-
тека.

Литвінов јортөң дел Вајөс да Боннеөс примитөм

ЖЕНЕВА, 11. Төрыт
Литвінов јорт примитис ино-
странныөҗ делөјас куза ис-
панија са министр дел Вајө-
өс.

Талун асывнас, Женеваө
аслас воөм бөрын регид
мытї иностранныөҗ делөјас
куза французскөҗ министр
Боннеөс вөлі примитөма
Литвінов јортөң да нуөдөс
сыкөд куза бесөда.

Петреску Комнен Литвінов јорт ордын

ЖЕНЕВА, 10. Талун куза румынскөҗ министр
асывнас Литвінов јорт при-
митис иностранныөҗ делөјас
Петреску-Комненөс.
(ТАСС).

Конанова ужало бура

Некор ме ег кужлы мов-
павны да ег ескывлы, мы
мижан Вилгорт сиктсбев-
увса муяс вылын кутасны
ужавны сложнэ машинас.
Ег ескывлы і сїдс, мы
коми нывбабас кутасны
саммыны управлїтны
сложнэ машинасдн.

Ескытмтор днї мї ас
сїмдн ағам, колхознэ му-
яс вылын ужалнэ тракт-
торяс да комбайнас. Набн
векддлн мижан колхоз-
нїкяс да колхознїцяс.

Мїжан Чапаев нїма кол-
хозын вундїс камбайнерка
Конанова јорт. Ме вундї-
гас ветлї муяс вылэ, вї-
ддї сылыс вундмсд.

— Јона кажїчїс. Вундб
мїчаа, дїд. Му вылэ оз
кдл нї дтї шеп.

Конанова јорт первој во-
на ужалэ комбайнердн, но
ужалэ сдлмсанїс. Тыш-
касэ колхозын регїдн да
вошмїастдг наң ідралан
уж ештддм вбсна.

Чапаев нїма колхозыс
колхознїк—Костїн.

Олнны дурка

Фелдшерско-акушерско-
гестрїнскэ школалдн бол-
нїчнэ городокса общес-
жїтїе тырмэ јогдн да на-
тдн. Мукд комнатаас ве-
сїг ен-кдт пыр. Торїан
најт 12, 13 да 15-дд комна-
таяс, кднї олнны зонїс.
Комнатајасса стардстајас
Потапов, Пешкїн да Попов
јортїас оз тдждыснї чїсто-
та вбсна, а общесжїтїеса
комендант Шарапов сїж-
омблэ вїддд общесжїтї-
їеын чїстдта да пдрадок
лбсддм бдрса. Медїцин-
скэ школаса велддчысїас
лы торїдн-нїн оз лбсав
комнатајасын дурка олм,
дд култура д да сдстмлу-
нэ најб должендс велдд-
ны мукд студентїасдс.

А. Бобков.

Гажаа коллалднн сдветскэ школалн велддчысїас перемена. Снїмок вылын:
Сыктывкарса 1-ој номера школаса 3-дд классын велддчысїас перемена вылын вор-
сбны „третї лїшнїон“.

„Чемоданнэ настроїенїе“

Мунїс кїно „Маленкаја
мама“. Шојнаты сїктса том-
їдз, колхознїкяс, велдд-
чысїас да служашщїяс
вїдддїсны выл филм. Залын
сынбдыс вблї сдкыд. Скам-
їаїас вылын пукалїсны уна
їдз. Друг дтї скамїалдн,
кодї сулалїс стен бердын,
чегїсны кокїасыс: скамїаїс
ез выдержїт грузс—кола-
на нол морт пыддї скамїа
вылын пукалїсны сїзїм
морт.

— Ха-ха-ха, сербктїс
култрабонтїца Кочанова
јорт. Сулалэ днї стен бер-
дас...

Залын лдїс зык, шум.
Учїтел Мїкушев јортлыс
местасэ мырддїс сылн
ученїкыс—Мїша Осїпов.
Мукд местатдм зрїтелїас
кутїсны шдїтны зал куза,
мешаїтны мукдды.

Ташдм безобразнэ слу-
чаїїасыс Шојнатыса кул-
тура керкаын овлбны щд-
кыда.

Култрабонтїцадн Шојна-
тыса култура керкаын
ужалэ комсомолка Коча-
нова јорт. Но сылн кыв-

куттмлуи вбсна став уж-
сб ледма асвїзув вылэ.
Кїно залын скамїаїас
абудс, рытїасын некушдм
културно-массдбвї уж оз
мун. Ужалїсны воужык не-
кымын самодеїателнэ кру-
жок—хоровї, струннэ,
драматїческэ да мукдїас,
но днї најб кїсїсны Коча-
нова бездеїателност вбсна.
Томїдз щдкыда волывлб-
ны култура керкаб, кдсї-
ны ужавны уна сїкас кру-
жокїасын, но Кочанова
вїсталэ:

— Менам настроїенїеј
„чемоданнэ“... Кдсїа мунны
Сыктывкард. Сенї гаж-
жык, а танї сїктад меным
ужавнїтд дыш.

Роноса полїтпросвет ку-
за інструктор Савїна јорт
унаїс сетлывлїс їнддїас
Кочановалы, но сїдї і кыв-

зыны оз кдсїы:

— „Ме,—шуд,—зїк ог
подчїнаїтчы полїтпросве-
тыдлы, ме подчїнаїтча сд-
мын Шојнаты ВЛКСМ раї-
комлы.“

Таз ужалэ і днї Кочано-
ва јорт. Абу вылын култура
керкасан ВЛКСМ раїком,
но раїкомса векддлысїас
кдт і кывлїсны норасбїас
култура керка омбл уж
вылэ комсомолецїас да не-
сојузнэ томїдзсан, но не-
кушдм выводїас аслыныс
ез вбчны.

А выводїас вбчны колд.
Шојнаты раїцентрса том-
їдз вїччысдны, кор Коча-
нова јорт настоїашщїа,
комсомольскэ задордн кут-
чысас аслас ужд, помалас
вреднэ „чемоданнэ нас-
троїенїејн.“

Кїсєлов.

Францїаын протестлн двїженїе

ПАРИЖ, 11. Став Францїа
паста возд нудсдбны 40
часа ужалан вежон јылыс
закон нарушаїтыс правїтел-
ственнэ декретлы паныд
протестуїтан демонстрацї-

їаїас. Тулузаын протеста
демонстрацїаын прїмїтїс
участїе 6 сурс морт. Рен-
нын 5 сурс, Шарлвїллын
3 сурс, Птї-Курунын 2500,
Курбвуаын 2500 да с в.

Корам отсдг

Сентабр 1-ој лунд Сык-
тывкарын вбссїсны Сојуз-
печатса рајорганїзаторїас-
лдн республиканскэ курс-
їас, дтї тдысса срокдн.

Колд вблї думажтны, мы
республиканскэ Сојузпечат
контораса векддлысїас
обеспечїтасны курсантїа-
сдс став колана условїеїа-
сдн, но делд вылас нїдм
ез артмы. Курсїасдн вес-
кддыс Шарапов јорт кур-
сантїаслы їндїс дтї общес-
жїтїе, кднї ез вбчны нї
пызанїас, нї улдсїас. Поче-
щенїеїеїс зїк кдзыд, бїтдм.
Курсантїас тдысїжын корд-
ны-нїн Шарапов јортлыс
помещенїеїеїн бї лбсддм,
но Шарапов јорт век кдс-
їысд. Бїтдм, кдзыд общес-
жїтїеїеїн мї, курсантїас, ве-
лбдчыны ог вермд.

Мї корам „Комї комсо-
молец“ газет пыр отсавны
бурмдбны, мїжансыным олан
условїеїас, кодбс оз пыд-
дї пуктыны Сојузпечатса
бїурократїас.

Курсантїас—Шулєпов,
Молодцов, Нефедов да
Артеїев.

Беспечнэ дїректор

Сыктывкарса фелдшер-
ско-акушерскэ школа бер-
дын ем студентїаслн об-
щесжїтїе. Таїд общес-
жїтїеїас олб 300 саїас сту-
дент.

Колд вблї думажтны, мы
школаса дїрекцїа студент-
їаслы обеспечїтас култур-
нэ да гажа шоїчдм, но
делд вылас немтор абу.
Выходнэ лунїасд студент-
їас кдсїдны ворсны волеї-
болдн, но школаса беспеч-
нэ дїректор Тугунїк да
общесжїтїеїа комендант
Попов јортїас оз вермы-
ны весїг суїдбны студент-
їаслы волеїболнэ мїачсд
да сеткасд.

Студентїас вїччысдны,
кор Наркомздрав заставї-
тас школаса дїрекцїаїас
обеспечїтны студентїаслы
гажа да културнэ шоїч-
чдм.

Мыї решїтїс СССР-са Верховнэ Сдветлн Гессїа

СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЈ ГОСУ- ДАРСТВОЛН БЇУДЖЕТ

СССР-са Верховнэ Сд-
ветлн Гессїа обсудїтїс
да вынсддїс Сдветскэ Со-
цїалїстїческэ Республїка-
їас Сојузлыс 1938 во вы-
лэ једїнэ государственнэ
бїуджет. Бїуджетлн бїл
лыдпасыс зев бура тыдалд
мїжан страналн вынїорыс,
соцїалїстїческэ економїка-
лн да културалн аззыв-
лытдм зорзалдм, населенї-
їе благосостоянїелдн бїд-
мдм.

Сїдэ ушщерб вылас вї-
дддтдг, кодбс вбчїсны на-
родлн враїас фїансбвї
сїстемалы, Сдветскэ Со-
јузлн фїансовэ вынїорыс
1937 воын тдбчымдн сддїс.
1937 воа отчот сертї, го-
сударственнэ бїуджет вбл
лї портма олмд доход-
їас куза 96,6 млрд. шажт
дон, а рскодїас куза—
93,9 млрд. шажт дон, мд-
ногдн-кд доходїасдн рас-
кодїас вылын 2,7 млрд.

шаїт вылэ вевтыртдмдн.
Таїд, 1938-дд во—коїмд
пїатїлеткалн первој во
характерїзуїтсд соцїалїс-
тїческэ овмдсдн возд гї-
гантскэ чеччыштдмдн.
СССР-са Верховнэ Сдвет-
лн Гессїа вынсддїс Со-
јузлыс 1938 во вылэ једї-
нэ государственнэ бїуд-
жет доходїас куза 132,6
млрд. шажт размырын да
рскодїас куза 131,1 млрд.
шаїт размырын.

„Мїжан-кд ескд ез вбв
государственнэ, республї-
канскэ да местнэ бїуд-
жетїаслн ташдм дїдї бїд-
мдыс,—шулїс Молотов
јорт СССР-са Верховнэ
Сдветлн Первој Гессїа
вылын,—ез-кд ескд вбв
Государственнэ банк кре-
дїтнэ оборотїаслн ташдм
дїдї сдддыс, кодїас јылыс
мї днї сорнїтам, мїжан ез
вермы ескд бїдмыны та-
щдм гырыс дїдїасдн мїжан

овмдс, мїжан културнэ
строїтелство да ез вермы
ескд сещдм дїдї јонмыны
страналн оборона, кыї
сїдс мї їмеїтам став таїд
бдрїа воїаснас“. Мїжан го-
сударственнэ бїуджет,
кыї і воїа воїасд, соста-
вїтма сїї, мыї доходнэ
їукдн ыжыджык рскоднэ
їукдныс. Дтї таїд фактыс-
нїн петкдлб преїмущест-
во овмдслн соцїалїстїчес-
кэ плановэ сїстемалыс
капїталїстїческэ воїын.
Сдмын мдб пїатїлетка во-
їасд СССР-са государст-
веннэ доходїаслн рскод-
їас сертї сдддыс лдїс
11 млрд. шажтыс унжык.
А капїталїстїческэ стра-
наїасын, да торїдн страна-
їасын, кодїасдс рдбрїтд
фашїзм, бїуджетїас бїд во
лбсдсдбны дефїцїтдн; сїдэ
странаїасас воїс-во сддд-
ны государственнэ долг-
їас.

Но, гдгдврвоана, не сд-
мын таын—соцїалїстїческэ
государство бїуджетлн
капїталїстїческэ государ-
ствоїаслн бїуджетїасыс
торїалдыс. Мїжан государ-

ствоса доходїаслн јона
ыжыджык їукдныс мунд
сдветскэ овмдслн соцїа-
лїстїческэ накопленїе
шщдт вестд: мїжан пред-
пїатїїеїас оборотыс на-
лог сєтас 1938 воын 83,3
мїлїон шажт, прїбылїасыс
отчїсленїеїас—9,6 мїлїард
шаїт. Населенїесан налог-
їас мїжан сојузнэ да рес-
публиканскэ бїуджетїаслн
доходнэ їукднын занїмаї-
тдны їдбїк места—сдмын
3,1 мїлїард шажт.

Зїк мдб серпасыс капїта-
лїстїческэ странаїасын. Се-
нї государственнэ бїуджет-
лн доходїас медгасд му-
нбны ужалыс массаїасыс
налогїас шщдт вестд. Ка-
пїталїстїческэ государ-
ственнэ машїна векддма
ужалыс їдзс нартїтдм вы-
лэ. Рабочїїас, крестїана,
посїї служїтыс їдз оїзбны
гырыс рдбрїтана налогїа-
сыс: буреш ужалыс їдз
массаїас пелпом вылэ водд
капїталїстїческэ государ-
ственнэ аппарат сддсержї-
тдмлн да воїна вылэ, ко-
ддс гдтвїтдны фашїстїас,
нїдмдн куттдм сддыс рс-

кодїаслн став сдктаїс.
Напрїмер, фашїстскэ Гер-
манїаїын прїамэ налогїас
да косвеннэ налогїас (мд-
ногдн-кд сещдмїас, кодїа-
сдс населенїе мынтд пер-
вој необходїмоста пред-
метїас вылэ дон сдддм
шщдт вестд) кынї пыртд-
ма нбшта і грабїтелскэ
налог ужддн вылэ.

Но ужалыс їдз массаїас-
сан зев гырыс налогїас оз
вермыны слабмдбны вывтї
ыжыд фїансовэї напрїаїе-
нїе, кодбс їспытываїтдны
капїталїстїческэ государ-
ствоїас. Германїалн госу-
дарственнэ долг фашїзм-
лн кровавэї господство
воїасд сддїс 9,3 мїлїард
маркасан 1933 воын 38 мїл-
лард маркадз 1938 во заво-
дїтчїг кєжлб. Фашїстскэ
Італїалн государственнэ
долг вої 200 мїлїард лїрдз
(1930 воын сїдэ вблї 89 мїл-
лард лїр). Јапонїалн пыш-

(Помсд вїдд 4 лїстбокыс).

Коми комсомолец
№ 126 — 3

Кітајын војеннөй действіејас

ЦЕНТРАЛНӨЙ КИТАЙЫН

Јанцзы ју лунвив берег
вылын чорыд бојјас возо
нубдсбны Жујчансаң ры-
тив-војвылын. Јапоңејас-
лөн став атакајасыс ве-
навсбны налы гырыс вош-
төмјасон.

Сентябр 9-өд лунд јапо-
нејас дымовдј завеса
вевтөд улын некымыныс
нубдсбны атака кітајскөй
позіціјајас ылд Махулын
секторын (сеаныс војвы-
лын). Став атакајассө ве-
нөма. Кітајскөй војска бо-
јевдј операціјајасон тајд
секторас вескөдлө генерал
Чжан фа-гуі.

Переменнөй успехдн му-
ноны бојјас Нанкан секто-
рын (Сінцзі).

Јанцзы ју војвив берег
вылын бојјас нубдсбны
Гуанцзі району. Бөрја
даннөјјас серті, јапоңејас,
ыжыд кулако чукөртчөмдн,
бара вујисны наступле-
ніејө.

Переменнөй успехдн му-
ноны бојјас Луан сек-
торын. Јапоңејас вајоны
тајд рајонас гырыс под-
крепленіејас.

ВОЈВЫВ КИТАЙЫН

Шансі провинціја рывы-
лун јукөнын јапоңејас
бөрынтчөны Јујсаңлаң.
Тајд рајонас бојјас јылыс
даннөјјас абуөс.

ЛУНВИВ КИТАЙЫН

Сентябр 9-өд лунд 20
јапонскөй бомбардіровщик
ускөдчылісны Кантон вы-
лө. Некымын бомба вөлі
шыбытөма војеннөй госпи-
тал вестө. Мірнөй јөз пөв-
сын емөс вөмјас да рани-
төмјас.

Јапонскөй војскалыс
ыжыд лыд чукөртөма Амој
ді ылд (Наңао), көні ја-
поңејас стрөйтөны аеро-
дром.

Сентябр 12-өд лунд вөлі сыктывкарса томјөзлөн протівогазјасдн Сыктывкар—
Вылгорт кост поход. Снімок вылын: Педінститутса студентјаслөн колонна про-
тівогазјасдн походын.

Испанијаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Республиканејас бур-
мөдісны асыныс позіціја-
јассө Сіерра де Леваљ да
Торре дорын.

523 высота бостны мја-
тежнікјаслөн зіллөмјас по-
масісны неудачаон. Фа-
шістјаслы удајтчіс сөмын
мыјкө мында муныштны
возд тајд высоталаңыс.

Вале де Вилаберт сек-
торын республиканејас
асланис кіјасө воімөстчөм
бостөмдн, мырддісны фа-
шістјаслыс 450 высота да
мунісны 471 высоталаң,
көні муноны чорыд тыш-
јас.

Республиканејаслөн авиа-
ціја чорыда бомбардірујтис
мјатежнікјаслыс позіціја-
јас Корбера дорын (Ган-
десасаң асыв-војвылын).
Оті фашістскөй самолет
„Ромео“ вөлі ускөдөма
республиканејаслөн жөніт-
нөй батарејаон да уеі рес-
публиканскөй терріторіја
ылд.

ЛЕВАНТА ФРОНТ

Елторо секторын рес-
публиканскөй војска тыр-
выдө венісны фашістјас-
лыс кык атака респу-
бликанејас позіціја вылын
Пенја дел Сиабло дорын.

Мукөд фронтјас вылын
некушөм вежөмјас абуөс.

Сентябр 10-өд лунлы

паныда војын некымын
фашістскөй гидроплан бом-
бардірујтисны некымын на-
селоннөй пункт каталон-
скөй побережјеыс, сы лы-
дын Вилануева да Селта-
ра, Кастелдефелс, Сани Ви-
сенте де Калдеро да Кам-
блоро. Отшөц вөлі бом-
бардірујтөма Калдетас
местечко (Барселонасаң
асыв-војвылын), көні фа-
шістскөй самолетјас шыбы-
тисны некымын бомба дет-
скөй колоніја дорө. Тајд

бомбардіровкајас дырјыс
вөчөма жертвајас граждан-
скөй населеніе пөвсын.
Америја портын вөлі шы-
бытөма 18 бомба.

Еспањ агентство јуөртө,
мыј сентябр 10-өд лунд 10
фашістскөй самолет, ко-
јас лебзісны Мажорка ді-
саң, бомбардірујтисны Ва-
ленсіја портлыс рајон, 100
гөгөр бомба шыбытөмдн.

Усөм бомбајасыс Грао
кварталын пансіс неыжыд
пөжар. Оті фашістскөй са-
молөт вөлі повредітөма
республиканскөй жөнітнөй
батареја бідн. Сіјө-жө лун-
са рытын мјатежнікјаслөн
2 гидроплан бара бомбар-
дірујтисны Валенсіја порт-
лыс рајон некушөм уш-
щерб вөчтөг.

(ТАСС).

Селкорјассаң гіжөдјас бөрсө

Зөвсерт сиктса селкор
Кыјуров јорт норасіс „Ко-
мі комсомолец“ газет ре-
дакціјаб сы јылыс, мыј
Јемдінса рајсојузпечат зү-
гіс сылыс газетјас да
журналјас ылд гіжөбм.

Газетјас да журналјас
ылд гіжөбм нубдөм куза
рајорганізатор Белајев
јорт јуөртө, мыј газетјас
„Воднөй транспорт“ да
„Помощ в учебе“ Кыју-
ровлы доставлајтсө регу-
ларнө. Ез вөв сөмын
сылы сузөдөма журнал
„Селкор“, коді отлаасіс
„Рабселкор“ журналкөд.
Оні тајд журнал ылд
гіжөбмсө вөчөма.

„Стрекоза положеніеың“
јургіжөда статтаың, кодіс
вөлі лежөма јуң 30-өд лунса
„Комі комсомолец“ газетын
вөлі гіжөма. мыј Шојнаты
рајонувса фізкультура да
спорт куза інструктор
Киселов јорт фізкультурнөй
уж паскөдөм куза немтор-
абу вөчөма, ГТО да БГТО
значокјас ылд нормајас
сдајтөм оз мун.

Тајд фактјассө редакці-
јаон прөверітөм бөрын ты-
довтчіс, мыј фізкультура да
спорт куза інструктор
Киселов өнөң-на ужалөма
тырмытөма, но өні Киселов
јорт заводітис ужавны бур-
жыка. Бөрја кадө рајонын
подготовітөма 235 морт
ГТО да БГТО значкітөс.

„Комі комсомолец“ газет
редакціјаб Шојнаты рајонса
селкорјас јуөртлісны, мыј
Шојнаты рајонса ветамбу-
латоріјаса убөршціца
Шір'ајева злоупотреблајтө
аслас служөбнөй положені-
еон, пјанствуйтө, мыј ылд
используйтө амбулаторіјаыс
спірт. Тајд фактсө мјандн
прөверітөм бөрын тыдовт-
чіс, мыј најд вөвлөма-
өс. Убөршціца Шір'а-
јевабс уж ылдс вөш-
төма.

Соціалістическөй госу- дарстволөн бјуджет

көсса государственнөй долг
бөрја сізім воін содіс пөш-
ті кујимпөв.

1938 во ылд јөдінөй го-
сударственнөй бјуджет рөс-
кодјас куза урчтөма 131,1
мільярд шайт размерын.
Зев ыжыд лыдпас! Мыј
ылд-жө рөскодуйтөсны м-
јан государственнөй бјут-
жетыс средствојас? Рөс-
кодјаслөн медса төдчана
јукдн—47,2 мільярд шайт—
мунас СССР-лыс народнөй
овмөс фінансірујтөм ылд.

Лөнін—Сталін партіја-
лөн, сөветскөй властлөн
став політикаыс вескөдөма
сы ылд, медым мјан стра-
на лоіс воыс-воө пыр озыр-
жык, вынјөражык, медым
населеніе оліс довольстві-
еың да ізобіліеың. Мі во-
дө стрөітам ылд да рекон-
струірујтам важ заводјас,
шахтајас, руднікјас, элект-
ростанціјајас, көрттујас да
ју тујјас. Сөмын өті ылд
строітелство ылд лөб в-
дөма 38,3 млрд. шайт.

Сіјө 30 прөцент ылд ун-
жык, мыјда вөлі віжөма
колөм во.

Рөскодјаслөн мөд төдча-
на јукдн—31 мільярд 386
мільон шайт *)—мунас со-
ціально-культурнөй меропрі-
јатіејас фінансірујтөм вы-
лө. Сіјө пөштө 6 мільярд
шайт, 23,3 прөцент ылд
унжык колөм вөса серті!
Ташөм гырыс рөскодјассө
школајас, інститутјас, клуб-
јас, театрјас, бібліотекајас,
лыдфысан керкајас, болні-
чајас, санаторіјјас, дом от-
дыхајас, рөділнөй домјас,
детскөй садјас, детскөй јас-
ліјас да мукөд ылд некор-
ез вөчлы ні өті капіталіс-
тическөй страна. Сөмын сө-
ветскөй государство төж-
дысө сы вөсна, медым ужа-
лыс јөз вөліны образован-

*) Сојузнөй бјуджет куза, со-
јузнөй республикајас бјуджет ку-
за да местнөй бјуджетјас куза.

нөйөс, культурнөйөс, здоро-
вөйөс.

Капіталістическөй госу-
дарствон культурда да прос-
вещеніе ылд рөскодјас
бостөны серавмөн ічөт
места государственнөй бјуд-
жетын. Јапоңіяын, на-
прімер, просвещеніе вы-
лө рөскодјас составляјтөны
144 мільон іен, мөд ногөң-
кө став бјуджет дінө 2
прөцентыс ешажык (точ-
нөйжык—1,8 прөцент). І сіјө
гөгөрвоана. Од капіталіс-
јаслы, фашістјаслы выгөд-
нө візны ужалыс јөзөс
пемыдын да невежествон.

Германијаын, кыд јуөртө
англијскөй печат, 1937-1938
војасын 23 мільярд мар-
каыс — государственнөй
бјуджет куза рөскодјас
общөй суммаыс—15,5 міль-
ярд, мөд ногөң-кө 67,3
прөцент муніс војеннөй во-
оруженіејас ылд. Көні-
нын сен думайтны народнөй
овмөс, культура, просвеш-
щеніе јылыс, фашістскөй
варварјаслөн-кө став мөвп-
јасыс вескөдөма сы ылд,
медым сотны бі вылын че-
ловечестволыс геніальнөй

произведеңіејас, бешенөја
вооружітчыны ужалыс јөз
масса гөлмөм шшөт вөстө,
вөтлыны сіјө массасө бојна
ылдө фабрикантјаслөн, по-
мешцікјаслөн барышјас
вөсна.

Сөветскөй правітелство
ні өті минут кешлө оз ву-
нөдлы фашістскөй страна-
јаслөн вооруженіејас куза
гонка да наон ылд разбој-
нічеј војнајас гөтөвөтөм
јылыс. Сөветскөй народлыс,
коді требуйтө аслас стра-
налыс обороноспособность
јонмөдөм, вөласө выражај-
төмдн, СССР-са Верховнөй
Сөвет вынөдіс Оборона
куза Народнөй Коміссаріат-
лыс да Војенно-Морскөй
Флот куза Народнөй Коміс-
саріатлыс рөскодјас куза
сумма 27 мільярд 44 міль-
он шайт размерын. Лыдпас
ыжыд! Мед помнитасны
сіјөс германскөй баронјас,
польскөй панјас, јапонскөй
самурајјас да мукөд госпо-
да, кодіас мөвпалөны сө-
ветскөй му ылд походјас
јылыс.

Зік-на неважөн јапонскөй
самурајјас, кодіас сујгыліс-

ны Хасан ты дорын сөвет
скөй терріторіја ылдө, полу-
чітисны унічөжаушщөй
кучкөм мјан славнөй героі-
ческөй стрелокјассан, лот-
чікјассаң, артіллерістјас-
саң, танкістјассаң. Мед
төдасны господа фашіст-
јас, мыј СССР-са Верхов-
нөй Сөвет вынөдіс Крас-
нөй Арміја да Краснөй Флот
ылдө рөскодјаслыс содөм
колан вөса серті 9.563 міль-
он шайт ылд. Мјан ге-
роіческөй арміја да флот
лоасны нөшта јонжыка
вынјөрабө да страшнөйөс
војна зтысјаслы.

СССР-лөн 1938 во ылд
јөдінөй государственнөй
бјуджет—ыжыд ужлөн
плод, партіјалөн да праві-
телстволөн мјан рөдіна
возд зорізалөм,сылыс озыр-
лунјассө содтөм, сылыс
обороноспособностьсө јон-
мөдөм вөсна сталинскөй
төждысөмлөн плод.

А. КУФІНОВ.

Отв. редактор
Г. И. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 4—60.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.